

Brusel 4. prosince 2023
(OR. en)

16335/23

CT 192
ENFOPOL 530
COTER 235
JAI 1612

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	4. prosince 2023
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	15404/23
Předmět:	Závěry Rady o zacházení s osobami propuštěnými z vězení, které mohou představovat potenciální teroristickou hrozbu – <i>závěry Rady (4. prosince 2023)</i>

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o zacházení s osobami propuštěnými z vězení, které mohou představovat potenciální teroristickou hrozbu, které schválila Rada (pro spravedlnost a vnitřní věci) na 3992. zasedání, konaném dne 4. prosince 2023.

ZÁVĚRY RADY

o zacházení s osobami propuštěnými z vězení, které mohou představovat potenciální teroristickou hrozbu

OPĚT POTVRZUJÍC, že terorismus ohrožuje základní hodnoty Evropské unie a lidská práva a nadále představuje vážnou hrozbu pro členské státy,

ZDŮRAŽŇUJÍC, že boj proti terorismu je i nadále jednou z priorit agendy Rady Evropské unie, jak bylo vyzdviženo i nedávno v jejích závěrech o ochraně Evropanů před terorismem: dosažené výsledky a další kroky, jež byly přijaty dne 9. června 2022¹,

BEROUC V ÚVAHU, že Evropská rada ve svých závěrech ze dne 11. prosince 2020² vyzvala členské státy, aby více usilovaly o plné využívání evropských databází a informačních systémů, zejména pokud jde o vkládání příslušných údajů o osobách, které podle hodnocení jednotlivých členských států představují vážnou teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu,

BEROUC NA VĚDOMÍ, že Rada Evropské unie ve svých závěrech o předcházení radikalizaci ve věznicích a boji proti ní a o zacházení s pachateli teroristických a násilných extremistických trestných činů po propuštění, které byly přijaty dne 6. června 2019³, uvedla, že v individuálních případech by mohlo být zajištěno další sledování radikalizovaných osob, které jsou na základě posouzení rizik považovány za osoby, které po propuštění představují i nadále hrozbu, a to v souladu s vnitrostátními právními předpisy a při dodržení zásady proporcionality a základních práv dotyčné osoby,

PŘIPOMÍNÁJÍC, že v uvedených závěrech Rada také zdůraznila, že by mohla být užitečná i opatření po propuštění, aby se předešlo zapojení pachatelů teroristických nebo násilných extremistických trestných činů nebo pachatelů zradikalizovaných před zahájením nebo během pobytu ve vězení do násilných extremistických činností po propuštění,

¹ Dokument 9997/22.

² Dokument EUCO 22/20.

³ Dokument 9727/19.

PŘIPOMÍNÁJÍC, že v týchž závěrech Rada uvedla, že cenným nástrojem by mohla být výměna informací o zradikalizovaných vězních mezi členskými státy EU na dvoustranném nebo mnohostranném základě, v rozsahu, který umožňují vnitrostátní právní předpisy, například v případech, kdy se sdílené informace týkají bývalých vězňů vracejících se nebo cestujících do různých členských států,

KONSTATUJÍC, že v týchž závěrech se poukazuje na to, že by mohlo být přínosné lepší využívání stávajících informačních systémů (včetně Schengenského informačního systému (SIS)),

BEROUC V ÚVAHU, že Rada ve svých závěrech o vnitřní bezpečnosti a evropském policejním partnerství, jež byly přijaty dne 24. listopadu 2020⁴, uvedla, že zvláštní pozornost by měla být i nadále věnována navrátilcům z oblastí konfliktu, jakož i věznicím a propuštěným vězňům,

ZDŮRAŽŇUJÍC, že Rada v týchž závěrech vybídla členské státy, aby věnovaly zvláštní pozornost osobám, které členské státy považují za teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu, přičemž zdůraznila, že v Evropě bez vnitřních hranic, kde tyto osoby cestují nebo se stýkají s jednotlivci nebo se spojují se sítěmi v jiných členských státech, musí být zajištěno, aby informace byly sdíleny spolehlivě a rychle,

ZDŮRAŽŇUJÍC, že podle uvedených závěrů Rada považuje za důležité, aby do příslušných evropských databází a informačních systémů byly zaznamenávány v zásadě ty osoby, které jednotlivé členské státy považují za vážnou teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu, není-li z právních nebo operačních důvodů třeba postupovat jinak,

BEROUC NA VĚDOMÍ, že ministři vnitra zemí EU ve svém společném prohlášení k nedávným teroristickým útokům v Evropě vyzvali k výměně informací o osobách, které představují teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu.

⁴ Dokument 13083/1/20 REV 1.

ZDŮRAŽŇUJÍC, že je již vyvíjeno úsilí o intenzivnější výměnu informací a porozumění tomu, jaké osoby představují teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu, jako je projekt *Gefährder*⁵, v podobě diskusí na odborné úrovni, vypracování přehledu přístupů donucovacích orgánů členských států k posuzování toho, zda považovat určité osoby za potenciální teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu a jak s nimi zacházet, jakož i vypracování společného pojetí a nezávazných orientačních kritérií pro posuzování informací o těchto osobách a zaznamenávání těchto osob do evropských databází a informačních systémů, Tato práce se zaměřuje na osoby považované za potenciální teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu, včetně osob odsouzených za terorismus nebo radikalizovaných vězňů odsouzených za jiné trestné činy, kteří jsou propuštěni nebo mají být v brzké době propuštěni a u nichž se má na základě individuálního posouzení rizik za to, že představují hrozbu i po propuštění.

KONSTATUJÍC, že Europol ve své poslední zprávě TE-SAT⁶ zdůraznil, že propouštění radikalizovaných osob z věznic je pro členské státy i nadále předmětem obav, neboť tyto osoby mohou mimo věznice pokračovat v proselytismu a zapojit se do přípravy teroristických útoků, a dále uvedl, že radikalizovaní džihádisté mohou po propuštění představovat riziko násilí nebo plánovat útoky,

BEROUC V ÚVAHU, že Unie již byla vystavena několika džihádistickým útokům, do nichž byli zapojeni pachatelé, kteří byli v době, kdy spáchali útok, propuštěnými odsouzenými osobami nebo vězni.⁷

⁵ Vypracování nezávazných společných orientačních kritérií pro donucovací orgány členských států EU týkajících se společného pojetí toho, kdy by určitá osoba měla být považována za potenciální teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu na základě posouzení informací o těchto osobách a jejich zaznamenávání do evropských databází a informačních systémů.

⁶ Europol (2023), Zpráva o stavu a vývoji terorismu v Evropské unii (TE-SAT) https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/Europol_TE-SAT_2023.pdf

⁷ Europol (2021), Zpráva o stavu a vývoji terorismu v Evropské unii (TE-SAT) https://www.europol.europa.eu/cms/sites/default/files/documents/tesat_2021_0.pdf

ZDŮRAŽŇUJÍC skutečnost, že v nadcházejících pěti letech bude v rámci Unie propuštěn značný počet osob, které byly odsouzeny za teroristické trestné činy nebo za jiné trestné činy a následně se radikalizovaly ve vězení. Tento konkrétní aspekt bude vyžadovat, aby příslušné orgány zvýšily své úsilí v oblasti řízení rizik a monitorování, jak to umožňují stávající kapacity a odpovídající stanovené priority, jakož i úsilí zaměřené na odklon od teroristické činnosti a opětovné začlenění po skončení trestu odnětí svobody,

PŘIPOMÍNÁJÍC, že Rada ve svých závěrech o ochraně Evropanů před terorismem: dosažené výsledky a další kroky, jež byly přijaty dne 9. června 2022, zdůraznila, že Schengenský informační systém (SIS) se všemi možnými kapacitami, které skýtá, má klíčový význam pro sdílení informací, které by mohly pomoci členským státům při odhalování a monitorování osob, které představují teroristickou hrozbu,

BEROUC NA VĚDOMÍ, že Europol dostává od března 2021 hlášení pozitivních nálezů v SIS, které se týkají záznamů souvisejících s terorismem, a poskytuje členským státům podporu,

DÁLE BEROUC NA VĚDOMÍ, že výše uvedené závěry poukázaly na operativní přidanou hodnotu vypracování postupu v případě pozitivního nálezu záznamu v SIS týkajícího se zahraničních teroristických bojovníků, kteří představují závažnou hrozbu, na základě dobrovolného přijímání oznámení o pozitivním nálezu,

PŘIPOMÍNÁJÍC, že obnovený SIS byl uveden do provozu dne 7. března 2023 s rozšířenou oblastí působnosti, včetně dalších nových kategorií záznamů a dalších údajů, zejména nových typů biometrických údajů a nových funkcí, což poskytuje další základní nástroje pro boj proti terorismu a závažné trestné činnosti,

RADA EVROPSKÉ UNIE,

UZNÁVAJÍC potenciální hrozbu, kterou představují propuštěné osoby odsouzené za teroristické trestné činy nebo radikalizovaní vězni odsouzení za jiné trestné činy,

ZDŮRAŽŇUJÍC potřebu podporovat výměnu informací mezi členskými státy, pokud jde o údaje týkající se osob, které mohou představovat teroristickou hrozbu, v souladu s vnitrostátními a evropskými právními předpisy a při dodržení zásady proporcionality a základních práv dotčených osob,

Zároveň ZDŮRAŽŇUJÍC význam ochrany základních práv a svobod propuštěných vězňů, zejména těch, kteří již nepředstavují hrozbu,

VYZÝVÁ ČLENSKÉ STÁTY, ABY:

V souladu s vnitrostátním právem a při dodržení zásady proporcionality a základních práv dotčených osob PROSAZOVALY přijetí opatření uplatňovaných po propuštění osob, které byly odsouzeny za terorismus a které představují potenciální teroristickou hrozbu, nebo radikalizovaných vězňů odsouzených za jiné trestné činy, kteří představují takovou hrozbu,

DÁLE ROZVÍJELY posuzování a řízení rizik nebo monitorování propuštěných osob či jednotlivců, kteří mají být v brzké době propuštěni, a to na základě přístupu zahrnujícího různé subjekty, který podporuje účast a koordinaci všech zúčastněných stran,

V rámci platných právních předpisů POSÍLILY na dvoustranném základě i na úrovni EU výměnu informací týkající se osob odsouzených za terorismus nebo za jiné trestné činy, které byly po výkonu trestu propuštěny nebo mají být v brzké době propuštěny, pokud z posouzení rizik vyplývá, že jsou stále radikalizovány a představují teroristickou hrozbu,

V souladu s vnitrostátními právními předpisy a včas před jejich případným propuštěním SDÍLELY v rámci EU informace o věznicích, kteří podle hodnocení představují teroristickou hrozbu, a za tímto účelem vkládaly jejich údaje do SIS a v případě, že jsou tito vězni monitorováni v rámci prosazování práva, využívaly informační systém Europolu (EIS) a analytické projekty Europolu. Tato opatření by měla být provedena v souladu s právními požadavky EU a členských států, operativními omezeními, dodržováním zásady proporcionality a základních práv s cílem zajistit, aby osoby, které představují teroristickou hrozbu, byly zahrnuty do databází EU, a usnadnit kontrolu těchto osob v těchto systémech, včetně jejich biometrických údajů,

PROZKOUMALY možnost, aby se diskuse o účinném sdílení informací po pozitivním nálezu v SIS týkajícím se záznamů o teroristických trestných činech, včetně záznamů o zahraničních teroristických bojovnicích, kteří představují závažnou hrozbu, se všemi členskými státy, které o informace po pozitivním nálezu v SIS mají zájem, zabývaly i sdílením informací po pozitivním nálezu v SIS týkajícím se pachatelů teroristických nebo násilných extremistických trestných činů nebo pachatelů zradikalizovaných během pobytu ve vězení,

VYVÍJELY SPOLEČNÉ úsilí a sdílely osvědčené postupy ohledně toho, jak posílit vztahy s prioritními třetími zeměmi s cílem usnadnit vyhoštění v souladu s vnitrostátními právními předpisy členských států, pokud jde o zahraniční radikalizované pachatele propuštěné z vězení, kteří na základě informací, jako jsou soudní odsouzení nebo zpravodajské informace poskytnuté orgány odpovědnými za národní bezpečnost, představují potenciální teroristickou hrozbu.

VYZÝVÁ KOMISI, ABY:

NADÁLE podporovala členské státy, které o to požádají, při vývoji, provádění a standardizaci nástrojů pro posuzování rizik, a to jak u osob odsouzených za teroristické trestné činy, tak i u radikalizovaných vězňů, kteří byli odsouzeni za jiné trestné činy, s přihlédnutím k vyvíjející se teroristické hrozbě a následné potřebě případného přizpůsobení nástrojů, jakož i při shromažďování vědeckých údajů nezbytných pro účely empirické validace těchto nástrojů a fakticky podloženého rozhodování týkajícího se řízení a monitorování propuštěných pachatelů, kteří představují teroristickou hrozbu,

NADÁLE usnadňovala v rozsahu povoleném platnými právními předpisy výměnu informací o osobách považovaných za potenciální teroristickou nebo násilnou extremistickou hrozbu, včetně osob odsouzených za terorismus nebo jiné trestné činy a následně radikalizovaných, které jsou propuštěny nebo mají být v brzké době propuštěny, a to i podporou využívání stávajících nástrojů, zejména SIS, a v případě, že jsou tyto osoby monitorovány v rámci prosazování práva, informačního systému Europolu (EIS) a analytických projektů Europolu,

PODPOROVALA členské státy při posilování vztahů s prioritními třetími zeměmi s cílem usnadnit vyhoštění zahraničních radikalizovaných vězňů propuštěných z vězení do jejich zemí původu,

S podporou Europolu v mezích jeho mandátu a v souladu s vnitrostátními a unijními právními předpisy PROSAZOVALA výměnu osvědčených postupů mezi členskými státy, zejména pokud jde o provádění posouzení hrozeb před propuštěním odsouzených osob a o uložení probačních nebo bezpečnostních opatření po propuštění.
